

แบบรายงานสรุปผลการเข้ารับการพัฒนาความรู้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของข้าราชการ สังกัด สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๘

เรียน ผู้อำนวยการกลุ่มวิชาการเพื่อการพัฒนาที่ดิน

ด้วยข้าพเจ้า นายมนตรี วันตาแสง ตำแหน่ง นักวิชาการเกษตรชำนาญการ สังกัด สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๘ กรมพัฒนาที่ดิน ได้เข้ารับการพัฒนาความรู้ฯ หลักสูตร จิตสำนึกสาธารณะ ระหว่าง ตุลาคม ๒๕๖๖ - มีนาคม ๒๕๖๗ เป็นเวลารวมทั้งสิ้น ๖ เดือน ณ สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๘ ซึ่งหลักสูตรดังกล่าวจัดโดย สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน บัดนี้ ข้าพเจ้าได้เข้ารับพัฒนาความรู้ฯ หลักสูตรดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว จึงขอรายงานสรุปผลการพัฒนาความรู้ฯ เพื่อโปรดพิจารณา ดังนี้

๑. การพัฒนาความรู้ฯ ดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อ

- ๑.๑ มีความรู้ความเข้าใจความหมายของจิตสำนึกสาธารณะ
- ๑.๒ สามารถอธิบายและยกตัวอย่างของจิตสำนึกสาธารณะในสังคม
- ๑.๓ มีความรู้ความเข้าใจมาตรฐานทางจริยธรรมตามรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๐

๒. เนื้อหาและหัวข้อวิชาของการพัฒนาความรู้ฯ มีดังนี้

๒.๑ ความหมายของจิตสำนึกสาธารณะ จิตอาสาและความรับผิดชอบต่อสังคม

จิตสาธารณะ (public consciousness หรือ Public mind) หมายถึง จิตสำนึกเพื่อส่วนรวม เพราะคำว่า สาธารณะ คือ สิ่งที่มีได้เป็นของผู้หนึ่งผู้ใด จิตสาธารณะจึงเป็นความรู้สึกถึงการเป็นเจ้าของในสิ่งที่เป็นสาธารณะในสิทธิและหน้าที่ที่จะดูแลและบำรุงรักษาร่วมกัน ยังหมายรวมถึงจิตของคนที่รู้จักความเสียสละ ความร่วมมือ ร่วมใจ ในการทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม จะช่วยลดปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม ช่วยกันพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อเป็นหลักในการดำเนินชีวิต ช่วยแก้ปัญหาและสร้างสรรค์ให้เกิดประโยชน์สุขแก่สังคม เช่น การช่วยกันดูแล รักษาสิ่งแวดล้อม โดยการไม่ทิ้งขยะลงในแหล่งน้ำ การดูแลรักษาสาธารณสมบัติ เช่น โทรศัพท์สาธารณะ หลอดไฟฟ้าที่ให้ความสว่างตามถนนหนทาง แม้แต่การประหยัดน้ำ ประปา หรือไฟฟ้าที่เป็นของส่วนรวม โดยใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่า ตลอดจนช่วยกันดูแลรักษา ให้ความช่วยเหลือผู้ตกทุกข์ได้ยาก หรือผู้ที่ร้องขอความช่วยเหลือเท่าที่จะทำได้ ตลอดจนร่วมมือกันกระทำเพื่อไม่ให้เกิดปัญหา หรือช่วยกันแก้ปัญหา แต่ต้องไม่ขัดต่อกฎหมาย เพื่อรักษาประโยชน์ส่วนรวม ราชบัณฑิตยสถาน ได้ให้ความหมายของ จิตสำนึกทางสังคม หรือจิตสำนึกสาธารณะว่า คือ การตระหนักรู้และคำนึงถึงส่วนรวมร่วมกัน หรือการคำนึงถึงผู้อื่นที่ร่วมสัมพันธ์เป็นกลุ่มเดียวกัน

๒.๒ ลักษณะของบุคคลที่มีจิตสำนึกสาธารณะ มีดังนี้

- ๑) เป็นคนที่คิดถึงส่วนรวมในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น และทำประโยชน์ต่อผู้อื่น ต่อสังคม เห็นประโยชน์ส่วนรวม
- ๒) เป็นคนไม่เห็นแก่ตัว ไม่เอาเปรียบผู้อื่น
- ๓) เป็นคนที่คิดบวกและคิดในทางที่ดี และเป็นที่ยกใคร่จากคนรอบข้าง
- ๔) เป็นคนจิตใจกว้างขวางยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น และฟังความคิดเห็นของกันและกัน
- ๕) เป็นคนรับผิดชอบต่อสิ่งที่ทำ กล้าคิดกล้าทำ

๒.๓ จิตสาธารณะตามมาตรฐานทางจริยธรรมและประมวลจริยธรรมสำหรับข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ บัญญัติให้รัฐพึงจัดให้มีมาตรฐานทางจริยธรรม เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นหลักในการกำหนดประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานนั้นๆ ซึ่งต้องไม่ต่ำกว่ามาตรฐานทางจริยธรรมดังกล่าว ข้าราชการพลเรือนพึงปฏิบัติตนเพื่อรักษาจริยธรรม ดังต่อไปนี้

๑) ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ อันได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ด้วยการแสดงออกถึงความภูมิใจ ในชาติและรักษาผลประโยชน์ของชาติ ปฏิบัติตามหลักศาสนาที่ตนนับถือ เคารพในความแตกต่างของการนับถือศาสนา ปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญและกฎหมาย และเทิดทูนรักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์

๒) ซื่อสัตย์สุจริต ปฏิบัติหน้าที่อย่างตรงไปตรงมาตามกฎหมายและตามทำนองคลองธรรม โปร่งใส และตรวจสอบได้ ไม่แสดงออกถึงพฤติกรรมที่มีนัยเป็นการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ รับผิดชอบ ต่อหน้าที่ มีความพร้อมรับการตรวจสอบและรับผิดชอบ มีจิตสำนึกที่ดี โดยคำนึงถึงสังคม สิ่งแวดล้อม สิทธิมนุษยชน และเคารพต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

๓) กล้าตัดสินใจและยืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม กล้าคัดค้านในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง กล้าเปิดเผยหรือรายงานการทุจริตประพฤติมิชอบต่อผู้มีหน้าที่รับผิดชอบ ใช้ดุลพินิจในการปฏิบัติหน้าที่ โดยปราศจากอคติ และไม่ยอมกระทำให้ในสิ่งที่ไม่เหมาะสมเพียงเพื่อรักษาประโยชน์หรือสถานภาพ ของตนเอง

๔) คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว ไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน เสียสละ มีจิตสาธารณะ สามารถแยกเรื่องส่วนตัวออกจากหน้าที่การงาน ไม่กระทำการอันมีลักษณะ เป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม และไม่ประกอบกิจการหรือเข้าไป เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์อันเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ของตน

๕) มุ่งผลสัมฤทธิ์ ประสิทธิภาพ และคุณภาพของงาน ปฏิบัติงานด้วยความรวดเร็ว ทันต่อเวลา และสถานการณ์ คำนึงถึงประโยชน์และความคุ้มค่าในการใช้ทรัพยากรของรัฐ รักษามาตรฐาน การทำงานที่ดี พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสม เชื่อมมั่นในระบบการทำงานเป็นทีม ให้บริการแก่ประชาชนด้วยความเต็มใจ และเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง

๖) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรม ปราศจากอคติ และไม่เลือกปฏิบัติโดยการใช้ความรู้สึก หรือความสัมพันธ์ส่วนตัวหรือเหตุผลของความแตกต่างทางเชื้อชาติ ศาสนา เพศ อายุ สภาพร่างกาย สถานะทางเศรษฐกิจสังคม และต้องรักษาความเป็นกลางทางการเมืองโดยไม่อาศัยตำแหน่งหน้าที่ ซึ่งอาจมีลักษณะเป็นการให้คุณให้โทษแก่นักการเมืองและพรรคการเมือง

๗) ดำรงตนเป็นแบบอย่างด้วยการเป็นข้าราชการที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ พึงปฏิบัติตนให้เป็นที่เชื่อถือศรัทธาแก่ประชาชน ปฏิบัติต่อประชาชนด้วยความสุภาพ อ่อนน้อมถ่อมตน ไม่อ้างหรือใช้อำนาจโดยปราศจากเหตุผล ดำเนินชีวิตอย่างเรียบง่ายโดยน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พระบรมราโชวาท หลักคำสอนทางศาสนามาใช้ และปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีด้วยการเคารพกฎหมายและมีวินัย

การนำมาตรฐานจริยธรรมมาใช้ให้เกิดผลเป็นรูปธรรม ควรเป็นการดำเนินการในเชิงบวก หรือเป็นการป้องปราม โดยนำไปยึดโยงกับการบริหารทรัพยากรบุคคล เช่น การกำหนดให้มีการนำผลการปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม หรือประมวลจริยธรรมของหน่วยงาน ไปใช้ในขั้นตอนบรรจุแต่งตั้ง การประเมินผล การปฏิบัติราชการ ซึ่งการดำเนินการทางจริยธรรมจะแตกต่างจากการลงโทษทางวินัย เป็นการดำเนินการในเชิงลบหรือป้องปราม ดังนั้นการปลูกฝัง ส่งเสริมให้เกิดหรือเอื้อต่อ

การเกิดพฤติกรรมที่เกิดมีจิตสาธารณะ เป็นสิ่งสำคัญมากในยุคดิจิทัล ซึ่งเป็นยุคของการแข่งขันและความเร่งรีบ ดังนั้นการเคารพสิทธิ การมุ่งปฏิบัติเพื่อส่วนรวม การรักษาสาธารณะสมบัติ การเข้าใจผู้อื่น การทำจิตอาสา การช่วยเหลือโดยไม่หวังผลตอบแทนจะก่อให้เกิดความเข้มแข็งและการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข นอกเหนือจากนั้นแล้วการฟัง และเสนอความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์ ก็เป็นสิ่งสำคัญเพื่อเป็นการให้กำลังใจผู้อื่น ไม่บั่นทอนความตั้งใจจริงของคนอื่นๆ ด้วยการสร้างสังคมที่น่าอยู่ต่อไป ด้วยวันที่ ๑ เมษายน ของทุกปี เป็นวันข้าราชการพลเรือน ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๑๐ ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระราโชวาทในโอกาสวันข้าราชการพลเรือน นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณที่ข้าราชการพลเรือนทั้งปวงจะได้น้อมรับใส่เกล้า เป็นสิริมงคลและเป็นอุดมการณ์ในการประพฤติและปฏิบัติหน้าที่ราชการของตนตลอดไป

“ผู้ปฏิบัติราชการ นอกจากจะต้องรู้งานในหน้าที่อย่างทั่วถึงแล้ว ยังจำเป็นต้องรู้ดีชั่วประโยชน์และไม่ใช่ประโยชน์อย่างกระจ่างชัดเจนด้วย งานราชการซึ่งเป็นงานของแผ่นดินจึงจะดำเนินไปอย่างถูกต้องตรงตามเป้าหมาย และสำเร็จประโยชน์ที่พึงประสงค์ คือยังความดี ความเจริญให้เกิดแก่ประเทศชาติและประชาชนได้แท้จริงและยั่งยืน” พระราชทาน ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต เมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๑

๓. ประโยชน์ที่ได้รับจากการพัฒนาความรู้ต่อตนเอง ได้แก่

๓.๑ มีความรู้ความเข้าใจความหมายของจิตสำนึกสาธารณะ

๓.๒ มีความเข้าใจและพึงกระทำการใด อันเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมและประเทศชาติ

๓.๓ มีความรู้ความเข้าใจมาตรฐานทางจริยธรรมตามรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๐

๔. แนวทางในการนำความรู้ ทักษะที่ได้รับจากการพัฒนาความรู้ฯ ครั้งนี้ ไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์แก่หน่วยงาน มีดังนี้

๔.๑ นำความรู้ที่ได้รับมาใช้ภายในหน่วยงาน การทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ และมีความสุข

๔.๒ สามารถนำมาปรับใช้กับตนเอง นำไปพัฒนาตนเองให้มีมาตรฐานจริยธรรม และพึงปฏิบัติตนเพื่อรักษาจริยธรรม ให้ดำรงตนอยู่ด้วยความชอบธรรม

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(ลงชื่อ)

(นายมนตรี วันตาแสง)

ผู้เข้ารับการพัฒนาความรู้